

Solanum violaceum (නින්ත නිබ්බටු)

- සම්භවය ; ශ්‍රී ලංකාව
- සෘජු හැඩැති බහු වාර්ෂික වනදර්ශයකි.
- මල් පිපීම සඳහා බිජු පැළ වූ දින සිට දින 53 ක පමණ කාලයක් ගතවේ.
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ එළවලු බෝගයක් ලෙස භාවිතාකරයි.
- *Verticillium* මැලට්ටේ රෝගවලට ඩිබෝර්තු දේ.

ප්‍රයෝජන

- *Verticillium* මැලට්ටේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී නව වර්ගවු ප්‍රචෝද සෑදීම සඳහා යොදා ගත හැක.
- ශාකයෙහි මුල්, ආහාර ජීර්ණය වැඩිකරයි.
- ශාකයෙහි එළ, දියවැඩියාව සඳහා ප්‍රතිකාරකයක් භාවිතා කරයි.
- කොළ යුෂ, වමනය සඳහා ප්‍රතිකාරකයක් වශයෙන් යොදා ගනී.

Solanum torvum (නිබ්බටු)

- සම්භවය ; ශ්‍රී ලංකාව
- බහුවාර්ෂික කටු සහිත පැදුරු හැඩැති ශාකයකි.
- ඉතා ශක්තිමත් මුල පද්ධතියක් ඇත

- මල් පිපීම සඳහා බිජු පැළ වූ දින සිට දින 65 ක පමණ කාලයක් ගත වේ.
- *Verticillium* මැලට්ටේ රෝගයට *Meloidogyne* විශේෂයේ නෙමටෝඩාවන්ට *Ralstonia solanacearum* සහ *Fusarium* මැලට්ටේ රෝගවලට ඩිබෝර්තු දේ.

ප්‍රයෝජන

- වර්ගවු සමග දෙමුහුම් කිරීමෙන් *Verticillium* මැලට්ටේට ප්‍රතිරෝධී ජාන වගාවම්බටු සඳහා ඇතුළත් කළහැක.
  - ශාක සාර්භය වැඩිපුරිතයාව, කැපැප, කුරුලු සහ ඇතම් සමේ රෝග නත්වයන්ට ප්‍රතිකාරකයක් සඳහා යොදාගැනේ.
- සොලනම් ගණයේ බොහෝ වනදර්ශ ආහාරකාරී වනදර්ශ කොටස් දරන නමුත් සමහර විශේෂයන් (*Solanum elaeagnifolium*, *Solanum pyracanthos*, *Solanum lichtensteinii*) මාරාන්තික විෂ සහිත ඇල්කලොයිඩ් දරයි.

ජර්මන්යන කණ්ඩායම

ආචාර්ය එච්. එච්. ඩී. ආනන්දේකාර
 ආචාර්ය ආර්. එම්. ආනන්දේකාර
 ආචාර්ය ආර්. රාජපක්ෂ
 ජර්මන්යන නිලධාරී එල්. නිරාන්
 ජර්මන්යන නිලධාරී තරංගනි වෙල්ලිගම
 ජර්මන්යන සහකාර පර්යේෂකා දිසානායක
 තාක්ෂණික සහකාර දිල්ලානි සෙනෙවිරත්න

මගා මම්බටු වනදර්ශ

Project: Tri- nation Three years Project on Utilization of Crop Wild Relatives in Eggplant Pre-breeding for Adaptation to Climate Change

Funded by: Global Crop Diversity Trust

වගා වම්බු වනදර්ශ

හැඳින්වීම

- වගා කරන බෝග යනු බොහෝ විට විනිසා විසින් සිය කැමැත්ත පරිදි පරිසරයෙන් තෝරා ගන්නා ලද හෝ වැඩිදියුණු කරන ලද ප්‍රභේද වේ.
- බෝග වන දර්ශ යනු වගා කරන බෝගය සමග සම්පව තැකම් කියන විවිධ ප්‍රයෝජන ඇති ශාක විශේෂ වේ.
- බොහෝ විට වම්බු වන දර්ශ බහු වාර්ෂික, කෘමීන් මගින් සිදුවන පරාගනය මත ඉදිරි පරපුර පවත්වා ගෙන යන ශාකවේ.
- බොහෝ වන දර්ශයන්හි ශාක කඳ, පත්‍ර, හටුව හා මති පත්‍ර අවට කටු සහිත වේ.
- එල ඉතා හිතන රසයකින් යුක්ත වන අතර බීජ රාශියක් දරයි.

වැදගත්කම

- පාරිභෝගිකයන්ගේ, වෙළඳපොළෙහි හා ගොවිවහනුන්ගේ කැමැත්ත ඇති නව වම්බු ප්‍රභේද හිපදවීමේ දී මෙම වන දර්ශ වැදගත් වේ.
- විවිධ රෝග කාරක, පළිබෝධ සහ කටුක පරිසර තත්ත්ව වලට ඔරොත්තු දෙන නව වම්බු ප්‍රභේද සෑදීම සඳහා වගා වම්බු වන දර්ශයන්හි ජාන යොදා ගත හැක.

වගා වම්බු ප්‍රභේද × වන - දර්ශ
(කෘතීමව අතින් පරාගනය සිදු කිරීම)

වන දර්ශ තුළ වැදගත් ලක්ෂණ ගෙන යන ජාන වගා කරන වම්බු ප්‍රභේද තුළට ලබා ගැනීම

- බොහෝ වම්බු වන දර්ශ ආහාරමය, ඖෂධීය ප්‍රතිකාර සහ වෙනත් කාර්මික අවශ්‍යතා (තෙල්, තත්තු) සඳහා භාවිතා කළ හැක.
- තවද මෙම බෝග වනදර්ශ සංරක්ෂණය සහ භාවිතය ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඉහල නැංවීමට, දිළිඳුකම තුරන් කිරීමට සහ පරිසරය සමතුලිතව පවත්වා ගෙන යාමට උපකාරීවේ.
- මෙම වන දර්ශ පරිසරය තුළදී ස්වාභාවික වර්ණය වී පරිසරයට උචිත ජාන සහිත දිරිමත් ශාක ඉතිරි වන අතර දුර්වල ශාක පරිසරයෙන් ඉවත් වේ.

විනිසාව ආර්ථිකව වැදගත්වන වගාවම්බු වනදර්ශ කිහිපයක්

Solanum incanum (හිතන ඇපල්)

○සම්භවය ; ඊශ්‍රාලය

- සෘජු හෝ පැතිරෙන බහු වාර්ෂික වනදර්ශයකි.
- මල් පිපීම සඳහා බීජ පැළ වූ දින සිට දින 63 ක පමණ කාලයක් ගතවේ.

ප්‍රයෝජන

- ඉහළ ගීතොලික් අම්ල ප්‍රභවයක් ලෙස ගුණාත්මක භාවයෙන් වැඩි වම්බු අභිජනන වැඩිසටහන් සඳහා යොදා ගත හැක.
- ඖෂධීය ගුණ සහිතය
- කොළ පැහැති තොඉදුනු එල තැටුම්ව හෝ පිසින ලද ලෙස ආහාරමයට ගත හැක.

Solanum insanum (එළබු/තලන බු)

- සම්භවය ; ශ්‍රී ලංකාව
- ශාකය පැතිරෙන ස්වාභාවයකින් යුක්ත වේ.
- මල් පිපීම සඳහා බීජ පැළ වූ දින සිට දින 45 ක පමණ කාලයක් ගතවේ.

○Verticillium මැලට්ටේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධීවේ.

ප්‍රයෝජන

- Verticillium මැලට්ටේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී නව වම්බු ප්‍රභේද සෑදීම සඳහා යොදා ගත හැක.
- එල පිසින ලද ලෙස ආහාරමයට ගත හැක.
- පත්‍ර ඖෂධීය කඳ සෑදීමට භාවිතා කරයි